

Haarlem

Gemeente Haarlem

drs. Cora-Yfke Sikkema

Wethouder duurzaamheid, mobiliteit, beheer en onderhoud

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Beheer

Datum 6 november 2017
Ons kenmerk 2017/501773
Contactpersoon A. Jansen
Doorkiesnummer 023-5115139
E-mail a.jansen@haarlem.nl
Onderwerp Voortgang stedelijke distributie

Geacht Commissielid,

Op 20 oktober 2015 heeft de gemeente de Green Deal Zero Mission Stadslogistiek ondertekend. Dat was het startschot van het project Stedelijke Distributie. Vervolgens is een breed samengestelde projectgroep aan de slag gegaan met daarin partners uit de stad en vertegenwoordiging van landelijke koepelorganisaties. Allemaal partijen die de doelstelling van de Green Deal onderschrijven: uiterlijk in 2025 stoten vracht- en bestelwagens in de Haarlemse binnenstad geen vervuilende emissie meer uit.

Met de gemeente als voorzitter werkt deze projectgroep als een hecht team aan tal van zaken. Ik vind het belangrijk u op de hoogte te houden van de voortgang van dit project. In deze brief leest u daarom wat intussen is opgeleverd en aan welke maatregelen de projectgroep de komende tijd werkt.

Activiteitenplan grotendeels afgerond

Nog voor het aangaan van de Green Deal werd aan u een plan met daarin vijf activiteiten voorgelegd. Daarvan zijn intussen op één na alle onderdelen uitgevoerd. Het plan en de nota's over deze onderdelen vindt u in bijlage 1.

Nieuwe aan- en wegroutes in routeplanners

Ik heb in overleg met Transport en Logistiek Nederland (TLN) en de Ondernemersorganisatie voor Logistiek en Transport (EVO), aan- en wegroutes vastgesteld vanaf de rand van de stad naar de binnenstad. Het doel hiervan is vrachtverkeer beter over het wegennet te spreiden en bepaalde wegen van doorgaand vrachtverkeer te ontlasten. Deze routes zijn in de routeplanners van voornoemde organisaties opgenomen die door de chauffeurs gebruikt worden. De kaart met deze routes vindt u in bijlage 2. Ondanks alle maatregelen die in deze brief zijn aangegeven, staat nog steeds een motie open om met formele inrijverboden bepaalde wegen voor vrachtwagens uit te sluiten. In bijgevoegde motie "Vrachtwagens veilig op de weg" (bijlage 4) dringt de gemeenteraad aan om

Haarlem

2

een vrachtwagenverbod op de route Pijlslaan – Schouwtjeslaan door te voeren. Conform de bespreking in de cie. beheer d.d. 21 september wordt dit dossier losgekoppeld van het project Stedelijke Distributie. De motie “Vrachtwagens veilig op de weg” blijft in stand. Over het verdere verloop hiervan wordt u separaat geïnformeerd.

Gebruik van voetgangersgebied en laad en losstroken in beeld

Op 22 maart 2016 ontving u mijn brief met de bevindingen uit waarnemingen en een digitaal onderzoek onder winkeliers en horeca. Deze inventarisatie was bedoeld om verdergaande maatregelen op te baseren en als startpunt voor monitoring op voortgang. De bevindingen zijn onder meer gebruikt voor het nu voorliggende nieuwe duurzame toegangsbeleid voor de binnenstad.

Klaar voor vaststellen nieuw en duurzaam toegangsbeleid voor de binnenstad

Op 4 oktober 2016 ontving u mijn brief over het voorstel voor het nieuwe toegangsbeleid. Dit is een gezamenlijk voorstel van alle in de projectgroep vertegenwoordigde partijen. Dit voorstel heeft inmiddels de fases van participatie en inspraak doorlopen en hieruit komen geen wijzigingen voort. Het nieuwe duurzame toegangsbeleid is inmiddels vastgesteld. U vindt de brief in bijlage 3. De daarin opgenomen maatregelen zijn onder andere:

- het voor duurzame voertuigen toestaan van langere laad- en lostijden;
- het voor duurzame voertuigen laden en lossen gedurende de vroege avonden;
- het van 2020 tot 2025 afbouwen van de toegang voor traditionele voertuigen;
- het drastisch beperken van het aantal bestaande ontheffingen.

Technische uitwerking toegangsbeleid in tweede helft 2018

Duurzame bestel- en vrachtauto's moeten straks in het voetgangersgebied in de binnenstad kunnen. Zij hebben immers ruimere laad-en-losmogelijkheden. Hiervoor voeren we in de tweede helft van volgend jaar de technische maatregelen uit in combinatie met het project voor het autoluw maken van de Nieuwe Groenmarkt.

Ook kijken we dan kritisch naar alle nu bestaande ontheffingen

Vanuit het vastgelegde “nee tenzij beleid” komen alleen nog in uitzonderingssituaties leveranciers en verladers voor een vaste ontheffing voor het voetgangersgebied in aanmerking. Ik verwacht overigens dat dit aangescherpte ontheffingsbeleid nog zeker wel de nodige aandacht gaat vergen. Er zullen bestaande verladers/leveranciers zijn die hier niet zonder meer genoeg mee nemen. Zij zullen proberen voor de nieuwe criteria alsnog in aanmerking te blijven komen. Met de afdeling Vergunningen kijken we hoe deze transitie, binnen ook de beschikbare capaciteit, zo snel mogelijk in gang kunnen zetten. Uiteraard ervan uitgaande dat de Raad met de nieuwe ontheffingsregeling instemt.

Milieuzone voor vrachtverkeer heeft te weinig meerwaarde

Ten slotte heb ik u in maart dit jaar de Nota over een Milieuzone voor Haarlem gestuurd. Hierin leest u dat een milieuzone voor bestel- en vrachtwagens voor Haarlem te weinig meerwaarde heeft. U heeft hierover in de Commissie Beheer van 23 maart 2017 gesproken.

Haarlem

3

Nota Haalbaarheid Stedelijk Distributiecentrum

Vanuit het activiteitenplan is nog één onderdeel in voorbereiding. Dit is de nota over de haalbaarheid van een (via een sluitende businesscase) op te zetten stedelijk distributiecentrum aan de rand van de stad. Vanuit dit centrum worden goederen voor winkels en horeca gebundeld aangeleverd met duurzame voertuigen. We noemen deze laatste stap in de distributie de 'last mile'. Aan deze nota, die voor eind tweede kwartaal van 2017 is toegezegd, wordt nu de laatste hand gelegd.

Een distributiecentrum met sluitende businesscase lijkt niet zonder meer mogelijk

Samen met de projectgroep stedelijke distributie wil ik graag invulling geven aan een dergelijk distributiecentrum. Het blijkt echter op dit moment niet zonder meer mogelijk dit ook daadwerkelijk te realiseren. Zeker niet als het uitgangspunt wordt gehandhaafd dat het via een sluitende businesscase en zonder overheidsbijdrage haalbaar dient te zijn. Nog nergens in ons land is dit op grote schaal van de grond gekomen en de initiatieven die er waren zijn kleinschalig van omvang gebleven of zijn inmiddels al weer gestaakt. Uiteraard zal ik in de haalbaarheidsnota de mogelijkheden en voorwaarden voor een dergelijk distributiecentrum aangeven.

Overige projecten:

De projectgroep blijft uiteraard gericht op het halen van de doelstelling om in 2025 de uitstoot van bestel en vracht auto's voor de binnenstad op nul te hebben. Daartoe zijn intussen een reeks aan nieuwe initiatieven in gang gezet. Deze zijn dus aanvullend op de vijf genoemde onderdelen uit het activiteitenplan. Ik geef u hiervan een korte opsomming.

Vuilnis auto's beperken met het project White Collection

De inzameling van bedrijfsafval is vanuit de Europese regelgeving overgelaten aan de markt. Hier geldt dus de mededingingswetgeving. In Haarlem zijn op deze vrije markt van bedrijfsafval vijf inzamelaars actief. Deze hebben allen in de binnenstad hun eigen klanten bij horeca, winkels en bedrijven. Dit leidt er toe dat iedere ochtend iedere inzamelaar met de eigen vuilniswagen de binnenstad in rijdt. Als het ware dus een treintje van vijf afvalwagens. Dit is vanuit het doel om tot uitstoot nul te komen, geen wenselijke situatie. Samen met de directeur van Spaarnelanden heb ik het initiatief genomen om te kijken of deze situatie binnen de kaders van de Europese en mededingingswet anders kan. Dat heeft ertoe geleid dat bedrijven bereid zijn om nu samen te werken en in afstemming de inzameling te doen met minder vrachtauto's. Dit doen ze als een pilot, want het moet zo worden georganiseerd dat ieder bedrijf wel het eigen marktaandeel behoudt en je dus moet weten welk afval van welk bedrijf is. Deze pilot van bundeling heeft de werknaam White Collection. Gestart wordt begin 2018. De datum moet nog worden bepaald. Haarlem is de eerste gemeente in ons land waar deze bundeling als pilot wordt doorgevoerd.

Ook in de bouw het aantal voertuigen terugbrengen

Onder meer zijn in Amsterdam en Nijmegen ervaringen opgedaan om rond een bouwproject in de binnenstad het bouwgebonden transport te bundelen. Men deed dit door aan de rand van de stad een tijdelijke hub in te richten. Vanuit deze hub werden bouwmaterialen en personeel gebundeld. Sloopmateriaal werd vanuit de bouwplaats gebundeld afgevoerd. Ik wil een dergelijke pilot ook in Haarlem starten.

Haarlem

4

Uiteraard in nauw overleg met alle betrokkenen. Aan een dergelijke pilot zijn kosten verbonden. Op dit moment wordt onder meer via het Ministerie onderzocht of voor een Haarlemse pilot een bijdrage verkregen kan worden. Op het moment dat over een bijdrage duidelijkheid ontstaat, ga ik deze logistieke proef met het bouwverkeer met alle betrokkenen uitwerken.

Via een prijsvraag innovatie uitlokken

Vorig jaar is in Haarlem in afstemming met de Economic Board of Amsterdam een prijsvraag uitgeschreven onder (startende) ondernemers. Gevraagd is om eventueel via slimme digitale innovatie, oplossingen aan te dragen om het aantal bestelbusjes in de stad terug te brengen. Er zijn creatieve ideeën aangeleverd, vooral gericht op het aanleveren van goederen bij de consument die via internet iets besteld heeft. Uiteraard geven wij aan deze bedrijven alle medewerking om hun project in Haarlem verder te brengen als men hier aan de slag gaat. Ik zoek echter door naar innovaties om juist ook overdag in de winkelstraten het aantal bestelwagens te verminderen. Daarbij gaat het dan om de zogenaamde business-to-business-aankopen. Ofwel, om ondernemers die via internet bij hun leverancier goederen bestellen en deze laten leveren bij de winkel of het bedrijf. In het kader van het verminderen van het aantal bestelbusjes dat van deze business-to-business-aankopen het gevolg is, hebben we meegedaan aan een Circulaire Creation Challenge die door de 3d-Makerzone is georganiseerd. Hieruit zijn diverse pilots geformuleerd die in de loop van volgend jaar verder worden opgepakt.

Minder autobewegingen via een aflever- en ophaalbox

Een van de innovaties betreft het plaatsen van een leverbox in een winkelstraat. Hier worden de producten aangeleverd die dan door winkeliers worden opgehaald. De leverancier hoeft dan niet meer naar afzonderlijke adressen te rijden. Dit spaart tijd en energie. Mogelijk kan daardoor met minder busjes een groter aantal klanten bediend worden. Samen met de citymanager wordt nu met winkeliers en horeca ondernemers gesproken of ergens in de stad als pilot met zo'n box gestart kan worden. De gesprekken lopen via de zogenaamde straatverenigingen. Mocht dit tot een concreet voorstel komen, dan zal ik u berichten.

Koploperbedrijven die de 'kar' trekken

Ik heb de samenwerking gestart met Haarlemse ondernemers die nu al duurzaam werken of al een duurzame bestelauto hebben. De bedoeling is om via deze 'koplopers' andere ondernemers te bereiken en hen te simuleren om ook de slag naar duurzame distributie te maken. Meegenomen wordt of de inzet van bakfietsen mogelijk is in het vervoer van kleine artikelen in de stad.

Monitoring op fijnstof

Aangegeven wordt om de twee jaar een peiling uit te voeren of de uitstoot van fijnstof afneemt. Haarlem zit nu al rond de door de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) vastgestelde voorkeurswaarde. Maar uiteraard is en blijft het de bedoeling om via de activiteiten die ik met de projectpartners in gang zet, uiterlijk in 2025 op emissie nul te komen. Via de monitoring wordt op voortgang toegezien en gestuurd.

Haarlem

5

Afbouw vervuilende voertuigen vanaf 2020

In het nieuwe toegangsbeleid voor de binnenstad is opgenomen dat in 2025 alleen nog duurzame voertuigen de winkelstraten kunnen inrijden. Afgesproken is dat we in 2020 vanuit alle bij het project betrokken partners aangeven, hoe we vanaf dat moment deze situatie in vijf jaar bereiken. Vanaf nu wordt door de verladersorganisaties actief naar hun leden gecommuniceerd dat dit gaat gebeuren. Verladers en leveranciers kunnen hier in de aanschaf van een nieuw voertuig nu al mee rekening houden.

Extra middelen voor het project Stedelijke Distributie in de kadernota 2017

In de Kadernota zijn middelen voor dit project vrijgemaakt. Deze zijn opgenomen in het onderdeel verduurzaming en zijn bedoeld om maatregelen zoals hierboven genoemd met voldoende werkbudget uit te voeren.

Ik hoop u voor het moment voldoende te hebben bericht en zal u periodiek van verdere maatregelen en resultaten op de hoogte houden.

Met vriendelijke groet,

Drs Cora-Yfke Sikkema

Bijlagen:

1. Brief aan Cie Beheer incl. Activiteitenplan 1 juni 2015
Nota BBV nr.: 2015/309468 Green Deal Zero Emission Stadslogistiek
Nota BBV nr.: 2016/567212 Vrijgeven voor inspraak Toegangsregeling voetgangersgebieden
Nota BBV nr.: 2016/567610 Haarlem intensificeert reductie uitstoot bestel- en vrachtauto's
2. Kaartbeeld overeengekomen aanrij en wegrij (voorkeur) routes
3. Brief aan Cie Beheer 2016/447673 vaststelling nieuw en duurzaam toegangsbeleid binnenstad
4. Motie "Vrachtwagens veilig op de weg"